

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 4. mai 2018
(OR. en)

8359/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0132 (APP)

CADREFIN 41
RESPR 7
POLGEN 55
FIN 347

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. mai 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 327 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 327 final.

Lisatud: COM(2018) 327 final

Brüssel, 2.5.2018
COM(2018) 327 final

2018/0132 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käesoleva ettepaneku eesmärk on sätestada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 311 neljanda lõigu kohaselt rakendusmeetmed, nagu on nähtud ette Euroopa Liidu omavahendite süsteemi käsitlevat nõukogu otsust puudutava komisjoni ettepaneku¹ artiklis 7. Sellega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 608/2014².

Kavandatud uue omavahendite otsusega säilitatakse senised kolme liiki omavahendid ja reformitakse neid. Nendeks on traditsioonilised omavahendid, käibemaksupõhised omavahendid muudetud kujul ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid.

Lisaks nendele luuakse omavahendite otsuse ettepanekuga kolm uut omavahendite liiki, mis põhinevad äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil, Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel.

Käesolevas määruse ettepanekus käsitletakse kogu liidu omavahenditega seotud praktilist korda. Nii nagu määruks (EL, Euratom) nr 608/2014, sätestatakse kavandatud määruks ühtlustatud menetlus, et muuta süsteem omavahendite otsusega kehtestatud raamistiku ja piiride raames paindlikumaks.

Ettepanek sisaldab üldiseid sätteid, mis on kohaldatavad igat liiki omavahendite suhtes ja mille puhul asjakohane parlamentaarne järelevalve on eriti oluline. Nendes käsitletakse peamiselt tulude kontrolli ja järelevalvet, sealhulgas asjakohaseid aruandlusnõudeid ning komisjoni kontrolle tegevate isikute asjakohaseid volitusi.

Kõnealuseid rakendusmeetmeid täiendavad kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 lõikega 2 määruksed, milles on määratud kindlaks meetodid ja menetlus, mille alusel tehakse komisjonile kättesaadavaks või makstakse talle tulu omavahenditest, sealhulgas meetmed vajaduse korral rahavajaduste täitmiseks.

See algatus on osa laiemast omavahendite käsitlevast seadusandlikust paketist, mille komisjon esitab koos määrusega 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kohta³. Sellesse kuuluvad eespool osutatud omavahendite otsus, konkreetne uute omavahendite kättesaadavaks tegemist käsitlev määrus⁴ ja käibemaksupõhiste omavahendite määruse⁵ muudatus⁶. Algatus ei ole osa õigusloome kvaliteedi programmist.

¹ COM(2018) 325 final, 2.5.2018.

² Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 608/2014, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed (ELT L 168, 7.6.2014, lk 29).

³ COM(2018) 322 final, 2.5.2018.

⁴ COM(2018) 326 final, 2.5.2018, mis on lisatud nõukogu 26. mai 2014. aasta määrusele (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 39), ning täiendab seda.

⁵ Nõukogu 29. mai 1989. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta (EÜT L 155, 7.6.1989, lk 9).

⁶ COM(2018) 328 final, 2.5.2018.

Kehtiva nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 608/2014 kehtestati Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed vastavalt otsuse 2014/335/EL, Euratom⁷ artiklile 9. Kavandatud omavahendite otsus hõlmab uusi omavahendeid ja artiklis 7 on nõutud rakendusmeetmete kehtestamine järgmiste jaoks:

- (a) üksikasjalikud eeskirjad omavahendite summa arvutamiseks ja kindlaksmääramiseks;
- (b) sätted ja kord, mis on vajalikud omavahenditest tuleneva tulu kontrollimiseks ja järelevalveks;
- (c) aluseks olev kogurahvatulu, sätted kogurahvatulu kohandamiseks ja sätted maksete ja kulukohustuste ülemmäärade ümberarvutamiseks juhul, kui Euroopa kogurahvatulu on oluliselt muutunud;
- (d) aastaeelarve jäägi arvutamise ja eelarves kajastamise kord.

Eelnevat arvesse võttes käsitlevad komisjoni ettepaneku elemendid rakendusmeetmeid seoses järgmiste aspektidega:

- nagu ka praegu kehtiva rakendusmääruse (EL, Euratom) nr 608/2014 puhul, kõik omavahendite otsuse artikli 2 kohased omavahendid, sealhulgas
 - sissenõudmismäärad,
 - kontroll ja järelevalve,
 - aruandlusnõuded,
 - komisjoni kontrolle tegevate isikute volitused ja kohustused ning kontrollide ettevalmistamine ja juhtimine,
 - komiteemenetlus;
- ülejäägi arvutamine ja eelarvestamine;
- aluseks oleva kogurahvatulu kindlaksmääramine ja kehtivast omavahendite otsusest 2014/335/EL, Euratom üle võetud sätted Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi oluliste muudatuste käsitlemiseks.

Komisjoni ettepanekut on üksikasjalikumalt selgitatud punktis 5.

• **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Omavahendite otsuse õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 311 kolmas lõik. Selliste õigusaktide õiguslikuks aluseks, milles sätestatakse omavahendite süsteemi ja omavahendite kättesaadavaks tegemise rakendusmeetmed, on aluslepingu artikli 311 neljas lõik ja artikli 322 lõige 2.

Käesoleva määruse õiguslik alus on aluslepingu artikli 311 neljas lõik. Sellele on osutatud ka uue omavahendite otsuse artiklis 7 (2014. aasta omavahendite otsuse artikkel 9). See on lisaks seotud omavahendite kättesaadavaks tegemise määrustega, täpsemalt i) kehtiva määrusega (EL, Euratom) nr 609/2014 traditsiooniliste, käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite kohta ning ii) kavandatud täiendava määrusega selliste uute omavahendite

⁷ Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus (2014/335/EL, Euratom) Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 105).

kättesaadavaks tegemise kohta, mis põhinevad äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil, Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja plastpakendijäätmetel.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Omavahendite laadist tulenevalt sõltub nende haldamine muude liidu tegevuspõhimõtete nõuetekohasest kohaldamisest:

- traditsioonilised omavahendid (peamiselt tollimaksud) on seotud tolliliiduga;
- käibemaksupõhised omavahendid ja äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil põhinevad omavahendid on seotud ühtse turu ja maksupoliitikaga;
- Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid on seotud keskkonnapoliitika ja kliimameetmetega.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva määruse õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 311 neljas lõik. Sellele on osutatud ka uue omavahendite otsuse artiklis 7 (2014. aasta omavahendite otsuse artikkel 9).

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Liidu eelarve ja selle tulude poole moodustavate omavahendite laadist tulenevalt ei saa omavahendite süsteemi rakendusmeetmeid rakendada liikmesriigid, vaid neid tuleb kavandada liidu tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Käesoleva uue määruse ettepanekuga võetakse üle enamik praegu jõus olevatest rakendusmeetmetest. Kuna omavahendite otsus hõlmab uusi omavahendeid, on vaja ajakohastatud õigusakte, mis sisaldavad nende uute omavahendite rakendusmeetmeid ja millega täiustatakse olemasolevaid meetmeid.

Käesolevas ettepanekus sisalduvad rakendusmeetmed tuginevad praegusele süsteemile, samuti komisjoni 2011. aasta ettepanekule (KOM(2011) 740), kohandades seda samal ajal omavahendite paljususele ja uutele liikidele. Kuna liidu ja tema liikmesriikide huvides on tagada omavahendite süsteemi hea toimimine, on kontrollimeetmed üles ehitatud selliselt, et need võimaldaksid liidu ja liikmesriikide asutuste sujuvat koostööd.

Lisaks sisaldab ettepanek sätteid, mille puhul asjakohane parlamentaarne järelevalve on eriti oluline.

- **Vahendi valik**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 311 neljandas lõigus on sätestatud, et nõukogu sätestab määruste abil liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Uue omavahendite süsteemi käsitleva otsuse vastuvõtmist käsitleva ettepaneku seletuskirjas on täpsemalt kirjeldatud hiljutisi aruandeid ja dokumente, milles analüüsitakse omavahendite süsteemi reformimise vajadust.

Sellest lähtuvalt on vaja uut määrust, milles sätestatakse omavahendite süsteemi rakendusmeetmed, sest praegu kehtivas määruses (EL, Euratom) nr 608/2014 osutatakse üksnes traditsioonilistele, käibemaksupõhistele ja kogurahvatulul põhinevatele omavahenditele, kavandatud omavahendite otsusega lisanduvad aga uued omavahendid, mille jaoks on vaja kontrollimeetmeid.

Kuna ettepanekuga laiendatakse nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 608/2014 kehtestatud süsteemi uutele omavahenditele, tuginevad rakendusmeetmed juba kehtivatele sätetele. Lisaks täiendab ettepanek uusi omavahendeid käsitlevaid asjakohaseid õigusakte ja osutab nendele. Seepärast on kavandatud rakendusmeetmed kehtiva süsteemi jätkuks ja laiendavad seda uutele omavahenditele.

Algatus ei ole osa õigusloome kvaliteedi programmist; see on suunatud liikmesriikidele, mitte mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele või teistele sidusrühmadele; see ei mõjuta põhimõtteliselt liidu valdkondlikku konkurentsivõimet ega rahvusvahelist kaubandust. Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Nii käesoleva ettepaneku kui ka omavahendeid käsitleva seadusandliku paketi mõju eelarvele on kirjeldatud finantsselgituses, mis on lisatud uute omavahendite kättesaadavaks tegemist käsitleva määruse ettepanekule. Reformitud omavahendite süsteemi on võimalik rakendada sama suurte haldussaigneeringute ja inimressurssidega kui praegust süsteemi.

5. MUU TEAVE

Omavahendeid käsitlevate õigusaktide, sealhulgas rakendusmeetmete määruse kohaldamist arutatakse korrapäraselt omavahendite nõuandekomitees.

Komisjoni ettepaneku võib kokku võtta järgmiselt.

I peatükk „Omavahendite kindlaksmääramine“

- Ettepaneku artikkel 1 „Kohaldatavad sissenõudmismäärad“: selles artiklis sätestatakse, et uut omavahendite otsust käsitleva komisjoni ettepaneku artikli 2 lõike 1 punktide b, c, d ja e kohaste omavahendite liikide (st käibemaksupõhised ning äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil, Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid) suhtes tuleb kohaldada ühtseid sissenõudmismäärasid.
- Artikkel 2 „Aluseks olev kogurahvatulu ja selle olulised muutused“: omavahendite otsuse nr 2014/335/EL, Euratom artikli 2 lõike 7 ja artikli 3 lõike 4 sätteid võetakse üle ja neid ajakohastatakse.
- Ettepaneku artikkel 3 „Jäägi arvutamine ja eelarvestamine“: määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 1 sätteid võetakse üle ja neid ajakohastatakse.

II peatükk „Kontrolli ja järelevalvet ning asjakohaseid aruandlusnõudeid käsitlevad sätted“

- Ettepaneku artikkel 4 „Kontrolli- ja järelevalvemeetmed“: määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 2 sätted võetakse üle ja neid ajakohastatakse, võttes arvesse omavahendite otsuse artikli 2 lõike 1 punktide c, d ja e kohaseid uusi omavahendeid. Peale selle võetakse nõukogu määruse (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 artikli 11 lõikest 1 üle spetsiifilised käibemaksupõhiste omavahendite kontrollimist käsitlevad sätted. Eesmärgiks on lihtsustamine ja võimaluste piires selline süsteem, mis oleks kohaldatav kõigi omavahendite suhtes.
- Ettepaneku artikkel 5 „Komisjoni volitatud esindajate õigused ja kohustused“: määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 3 sätted võetakse üle ja neid ajakohastatakse. Eesmärgiks on lihtsustamine ja süsteem, mis oleks kohaldatav kõigi omavahendite suhtes.
- Ettepaneku artikkel 6 „Kontrolli ettevalmistamine ja juhtimine“: määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 4 sätted võetakse üle ja neid ajakohastatakse. Eesmärgiks on lihtsustamine ja võimaluste piires selline süsteem, mis oleks kohaldatav kõigi omavahendite suhtes.
- Ettepaneku artikkel 7 „Aruandlus traditsiooniliste omavahendite nõuetega seotud pettusjuhtumite ja eeskirjade eiramise kohta“: määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 5 sätted jäetakse muutmata kujul alles, sest need puudutavad ainult traditsioonilisi omavahendeid.
- Ettepaneku artikkel 8 „Liikmesriikide aruandlus traditsiooniliste omavahendite kontrollimise kohta“: määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 6 sätted jäetakse muutmata kujul alles, sest need puudutavad ainult traditsioonilisi omavahendeid.

III peatükk „Komitee ja lõppsätted“

- Ettepaneku artikkel 9 „Komiteemenetlus“: sätestatakse, et komisjonile antakse kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011 rakendamisvolitused.
- Ettepaneku artikkel 10 „Lõppsätted“: määrus (EL, Euratom) nr 608/2014 tunnistatakse kehtetuks.
- Ettepaneku artikkel 11 „Jõustumine“: sätestatakse, et määrus peaks jõustuma omavahendite otsusega samal päeval. Käesolevat määrust kohaldatakse Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemil ja plastpakendijäätmetel põhinevate omavahendite suhtes tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021. Mis puudutab äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil põhinevaid omavahendeid, siis sätteid kohaldatakse alates teisest aastast, mis järgneb äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi käsitleva nõukogu direktiivi ülevõtmisperioodi lõpule.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 311 neljandat lõiku,
võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,
võttes arvesse nõukogu [KUUPÄEV] otsust 20xx/xxxx/EL, Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta,⁸ eriti selle artiklit 7,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut⁹,
toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingutes sätestatud asjakohane parlamentaarne järelevalve on vajalik selliste üldiste sätete puhul, mida kohaldatakse kõigi omavahendite liikide suhtes, muu hulgas kohaldatavate sissenõudmismäärade kehtestamisel otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktides b–e sätestatud ülempiire arvesse võttes.
- (2) Ühtsuse eesmärgil tuleks käesolevasse määrusesse lisada teatavad nõukogu määruse (EMÜ, Euratom) nr 2014/335¹⁰ sätted, nagu sätted aluseks oleva kogurahvatulu ja selle oluliste muutuste kohta, ning otsuse 20xx/xxxx artikli 2 lõike 1 punktis f osutatud omavahendite ühtne sissenõudmismäär.
- (3) Selleks et ELi käsutusse antud rahaliste vahendite summa säiliks muutumatuna, on otstarbekas kohandada makseteks ja kulukohustusteks ette nähtud ELi omavahendite ülemmäärasid, mis on kindlaks määratud vastavalt otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 3 lõigetes 1 ja 2 ning väljendatud protsendina kogurahvatulust – seda juhuks kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 549/2013¹¹ muutmisega peaks kaasnema kogurahvatulu taseme oluline muutus.

⁸ Nõukogu [KUUPÄEV] otsus Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (20xx/xxxx/EL, Euratom) (ELT L [...], [...], lk [...]).

⁹ ELT C [...], [...], lk [...].

¹⁰ Nõukogu 26. mai 2014. aasta otsus (2014/335/EL, Euratom) Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 105).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

- (4) Ühtsuse eesmärgil tuleks käesolevas määruses säilitada teatavad nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 608/2014¹² sätted. Kõnealused sätted käsitlevad omavahendite jäägi arvutamist ja eelarvestamist, kontrolli ja järelevalvet omavahendite üle ning asjakohaseid aruandlusnõudeid ning omavahendite nõuandekomiteed.
- (5) Ühtsuse eesmärgil tuleks käesolevasse määrusesse lisada teatavad kontrolliga seotud nõukogu määruse (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 sätted.
- (6) Tasakaalus eelarve tagamiseks tuleks liidu eelarveaasta tegelikke kulusid ületav tulude summa kanda üle järgmisesse eelarveaastasse. Seepärast tuleks kindlaks määrata ülekantav jääk.
- (7) Liikmesriigid peaksid tegema kontrole ja järelepärimisi seoses liidu omavahendite arvutamise, kindlaksmääramise ja kättesaadavaks tegemisega. Omavahenditega seotud finantseeskirjade kohaldamise hõlbustamiseks on vaja tagada koostöö liikmesriikide ja komisjoni vahel.
- (8) Liidu omavahendite süsteemi läbipaistvus tuleks tagada eelarvepädevatele institutsioonidele piisava teabe edastamisega. Seepärast peaksid liikmesriigid hoidma komisjonile kättesaadavana ning vajaduse korral edastama talle dokumendid ja teabe, mida komisjon vajab, et teostada talle seoses liidu omavahenditega antud volitusi.
- (9) Ühtsuse eesmärgil ja selguse huvides tuleks kehtestada sätted, millega reguleeritakse selliste ametnike, muude teenistujate ja riikide lähetatud ekspertide õigusi ja kohustusi, kes osalevad liidu omavahenditega seotud kontrollide tegemisel. Eelkõige tuleks sätestada eeskirjad, mida peavad täitma kõik liidu ametnikud, muud teenistujad ning riikide lähetatud eksperdid seoses ametialase konfidentsiaalsuse ja isikuandmete kaitsega. Vaja on kindlaks määrata riikide lähetatud ekspertide staatus ja anda asjaomasele liikmesriigile võimalus esitada vastuväiteid teisest liikmesriigist pärit ametniku osalemisele kontrollimisel.
- (10) Kord, mille kohaselt omavahendite sissenõudmise eest vastutavad liikmesriigid annavad komisjonile aru, peaks võimaldama komisjonil kontrollida nende tegevust omavahendite sissenõudmisel, eelkõige pettusjuhtumite ja eeskirjade eiramise korral.
- (11) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamisel ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused kehtestada üksikasjalikud eeskirjad traditsiooniliste omavahendite nõuetega seotud pettusjuhtumeid ja eeskirjade eiramist käsitleva aruandluse ning liikmesriikide iga-aastaste aruannete kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹³.
- (12) Traditsiooniliste omavahendite nõuetega seotud pettusjuhtumeid ja eeskirjade eiramist käsitleva aruandluse ning liikmesriikide kontrole käsitlevate iga-aastaste aruannete üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks ette nähtud rakendusaktid tuleks vastu võtta nõuandemenetluse teel, arvestades aruandlust käsitlevate aktide tehnilist laadi.
- (13) Ühtsuse eesmärgil ning otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artiklit 9 arvesse võttes peaks käesolev määrus jõustuma kõnealuse otsusega samal päeval ning seda tuleks

¹² Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 608/2014, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed (ELT L 168, 7.6.2014, lk 29).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

kohaldada alates 1. jaanuarist 2021. Otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktis c osutatud omavahendeid käsitlevaid sätteid tuleks kohaldada alates kuupäevast, mis on kindlaks määratud kõnealuse otsuse artikli 9 kohaselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

OMAVAHENDITE KINDLAKSMÄÄRAMINE

Artikkel 1

Kohaldatavad sissenõudmismäärad

1. Ühtne sissenõudmismäär, mida kohaldatakse käibemaksutulu selle osa suhtes, mis on kogutud hariliku maksumääraga maksustatud tarnetelt ja jagatud riigi hariliku käibemaksumääraga ning mida vastavalt otsuse 20xx/xxxx/EL/Euratom artikli 2 lõike 1 punktile b käsitatakse omavahendina, on 1 %.
2. Ühtne sissenõudmismäär, mida kohaldatakse maksustatava kasumi selle osa suhtes, mis on igale liikmesriigile määratud vastavalt liidu eeskirjadele äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kohta ning mida vastavalt otsuse 20xx/xxxx/EL/Euratom artikli 2 lõike 1 punktile c käsitatakse omavahendina, on 3 %.
3. Ühtne sissenõudmismäär, mida kohaldatakse summa suhtes, mille moodustavad direktiivi 2003/87/EÜ artikli 10 lõike 2 punktis a osutatud enampakkumisel müüdavatest lubatud heitkoguste ühikutest saadud tulu ja kõnealuse direktiivi artikli 10c lõike 3 kohane energeetikasektori ajakohastamiseks üleminekuperioodil tasuta eraldatavate lubatud heitkoguste ühikute turuväärtus, mida vastavalt otsuse 20xx/xxxx/EL/Euratom artikli 2 lõike 1 punktile d käsitatakse omavahendina, on 20 %.
4. Ühtne sissenõudmismäär, mida kohaldatakse ringlusse võtmata plastpakendijäätmete massi suhtes ja mida vastavalt otsuse 20xx/xxxx/EL/Euratom artikli 2 lõike 1 punktile e käsitatakse omavahendina, on 0,80 eurot kilogrammi kohta.

Esimese lõigu kohaldamisel tähendab „plast“ polümeeri Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 3 punkti 5 tähenduses, millele võib olla lisatud lisaineid või muid aineid; „pakendijäätmed“ ja „ringlussevõtt“ on määratletud direktiivi 94/62/EÜ artiklis 3.

Ringlusse võtmata plastpakendijäätmete mass on liikmesriigis asjaomasel aastal tekkinud plastpakendijäätmete massi ja asjaomasel aastal ringlusse võetud plastpakendijäätmete massi vahe, mis määratakse kindlaks vastavalt direktiivile 94/62/EÜ.

Artikkel 2

Aluseks olev kogurahvatulu ja selle olulised muutused

1. Otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktis f osutatud kogurahvatulu on aastane kogurahvatulu turuhindades, nagu komisjon on selle kindlaks määranud määruse (EL) nr 549/2013 kohaldamisel.
2. Kui määruse (EL) nr 549/2013 muutmisega kaasneb kogurahvatulu oluline muutumine, teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu mitmeaastase finantsraamistiku tehnilise kohandamise tulemustest, nagu on nähtud ette nõukogu määruse

(EL, Euratom) nr 20xx/xxxx¹⁴ artikliga 5, kuupäevadel, mil kõnealuseid muutusi hakatakse kohaldama otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom kohaldamise eesmärgil.

3. Kui määruse (EL) nr 549/2013 muutmisega kaasneb kogurahvatulu taseme oluline muutumine, arvutab komisjon otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 3 lõigetes 1 ja 2 kindlaks määratud maksete ja kulukohustuste ülemmäärad ümber vastavalt järgmisele valemile:

$$1,29 \% (1,35 \%) * \frac{GNIt-2 + GNIt-1 + GNIt\ ESA\ praegune}{GNIt-2 + GNIt-1 + GNIt\ ESA\ muudetud}$$

Selles valemis tähistab „GNI“ kogurahvatulu, „t“ viimast täisaastat, mille kohta on nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 1287/2003¹⁵ kindlaks määratud andmed kättesaadavad ja „ESA“ liidus kasutatavat Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi.

Artikkel 3

Jäägi arvutamine ja eelarvestamine

1. Otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 5 kohaldamisel moodustub asjaomase eelarveaasta jääk kogu kõnealuse eelarveaastaga seoses laekunud tulu ja kõnealuse eelarveaasta assigneeringute arvelt tehtud maksete vahest, millele on liidetud samasse eelarveaastasse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012¹⁶ (finantsmäärus) artikli 13 alusel üle kantud assigneeringute summa.

Seda vahet suurendatakse või vähendatakse eelmistest eelarveaastatest üle kantud tühistatud assigneeringute netosumma võrra. Erandina finantsmääruse artikli 8 lõikest 1 vähendatakse või suurendatakse seda vahet

- a) eelmisest eelarveaastast finantsmääruse artikli 13 lõigete 1 ja 4 alusel üle kantud liigendamata assigneeringuid ületavate maksete võrra, mis tulenevad euro vahetuskursi muutustest;
- b) eelarveaasta jooksul toimunud vahetuskursi muutuste kasumist ja kahjumist tuleneva saldo võrra.

2. Enne iga eelarveaasta oktoobri lõppu annab komisjon tema käsutuses olevate andmete põhjal hinnangu aasta jooksul sisse nõutud omavahendite kohta. Kui esineb mis tahes märkimisväärne erinevus võrreldes esialgse hinnanguga, võib koostada järgmise eelarveaasta eelarveprojekti kirjaliku muutmissetpaneku või jooksva eelarveaasta paranduseelarve.

¹⁴ ELT L [...], [...], lk [...]. [mitmeaastase finantsraamistiku määrus]

¹⁵ Nõukogu 15. juuli 2003. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus) (ELT L 181, 19.7.2003, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

II PEATÜKK

KONTROLLI JA JÄRELEVALVET NING ASJAKOHASEID ARUANLUSNÕUDEID KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 4

Kontrolli- ja järelevalvemeetmed

1. Otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõikes 1 osutatud omavahendeid kontrollitakse käesolevas määruses sätestatu kohaselt, ilma et see piiraks äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi käsitleva nõukogu direktiivi, komisjoni määruse (EL) nr 1031/2010¹⁷ ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1287/2003¹⁸ kohaldamist.
2. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõikes 1 osutatud omavahendite kättesaadavaks tegemine komisjonile. Liikmesriigid esitavad komisjonile taotluse korral teatavad dokumendid.
3. Liikmesriigid kontrollivad ja teevad järelepärimisi seoses otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõikes 1 osutatud omavahendite arvutamise, kindlaksmääramise ja kättesaadavaks tegemisega.
4. Liikmesriigid võtavad komisjoni taotluse alusel täiendavaid kontrollimeetmeid. Taotluses põhjendab komisjon lisakontrolli vajadust.
5. Komisjoni nõudmise korral kaasavad liikmesriigid komisjoni oma kontrollimistesse. Kui komisjon on kontrollimisse kaasatud, on tal käesoleva määruse kohaldamiseks vajalikus ulatuses juurdepääs tõendavatele dokumentidele, mis käsitlevad omavahendite arvutamist, kindlaksmääramist ja kättesaadavaks tegemist, ning nende dokumentidega seotud muudele asjakohastele dokumentidele.
6. Komisjon võib ise teha kohapealseid kontrole. Komisjonilt selliseks kontrolliks volituse saanud esindajatel on samasugune juurdepääs dokumentidele kui lõikes 5 osutatud kontrollide puhul. Liikmesriigid aitavad selliseid kontrole korraldada.
7. Kui kontrolli- ja järelevalvemeetmed käsitlevad otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud käibemaksupõhiseid omavahendeid, siis teeb komisjon kontrole koos liikmesriikide pädevate asutustega. Nende kontrollide käigus veendub komisjon eelkõige selles, et maksubaasi ja kogutud käibemaksu netotulu kogusumma tsentraliseeritud kindlaksmääramisel on toimitud õigesti. Samuti teeb komisjon kindlaks, et kasutatud andmed olid asjakohased ja et nõukogu määruse (EMÜ, Euratom) nr 1553/89, artikli 3 lõikes 1 osutatud tehingutest tulenevate hariliku maksumääraga käibemaksu põhiste omavahendite summa kindlaksmääramiseks tehtud arvutuste tegemisel on järgitud osutatud määrust.
8. Kui kontrollid puudutavad ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinevaid omavahendeid, millele on osutatud otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktis e, peab komisjonil samuti olema juurdepääs direktiivis 94/62/EÜ osutatud menetlusi ja andmeid käsitlevatele dokumentidele.

¹⁷ Komisjoni 12. novembri 2010. aasta määrus (EÜ) nr 1031/2010 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem) kohase kasvuhoonegaaside saastekvootide enampakkumise ajastamise, haldamise ja muude aspektide kohta (ELT L 302, 18.11.2010, lk 1).

¹⁸ Nõukogu 15. juuli 2003. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus) (ELT L 181, 19.7.2003, lk 1).

9. Kui kontrolli- ja järelevalvemeetmed käsitlevad otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktis f osutatud kogurahvatulul põhinevaid omavahendeid, siis:

- (a) kontrollib komisjon igal aastal koos asjaomase liikmesriigiga kogusummasid, et avastada andmete kogumisel tehtud vead, eriti määrusega (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 loodud kogurahvatulu komitee poolt teatatud juhtudel; selle tegevuse käigus võib komisjon üksikjuhtudel kontrollida ka arvutusi ja statistilisi aluseid, välja arvatud teavet üksikute ettevõtete või isikute kohta, kui teistsuguste vahendite abil ei ole võimalik nõuetekohast hinnangut anda;
- (b) on komisjonil juurdepääs määruse (EÜ, Euratom) nr 1287/2003 artiklis 3 osutatud statistiliste menetluste ja põhistatistikaga seotud dokumentidele.

10. Käesolevas artiklis osutatud kontrollid ja järelepärimised ei piira järgmist:

- (a) liikmesriikide poolt kooskõlas oma siseriiklike õigus- ja haldusnormidega tehtavad kontrollid;
- (b) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklites 287 ja 319 sätestatud meetmed;
- (c) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 lõike 1 punkti b kohased kontrollid.

11. Käesolevas artiklis osutatud kontrolli- ja järelevalvemeetmete võtmise eesmärgil võib komisjon nõuda, et liikmesriik edastaks talle asjakohased dokumendid või aruanded või teeks need komisjonile kättesaadavaks.

Artikkel 5

Komisjoni volitatud esindajate õigused ja kohustused

1. Komisjon määrab spetsiaalselt artiklis 4 osutatud kontrolle tegema oma teatavad ametnikud või muud teenistujad („volitatud esindajad“).

Komisjon annab iga kontrolli puhul volitatud esindajatele kirjaliku volituse, mis kinnitab nende isikut ja ametivolitusi.

Liikmesriikide poolt riiklike ekspertidena komisjoni käsutusse lähetatud isikud võivad kontrollides osaleda.

Eelneva sõnaselge kokkuleppe alusel asjaomase liikmesriigiga võib komisjon paluda teiste liikmesriikide ametnike abi vaatelejatena. Komisjon tagab, et need ametnikud järgivad käesoleva artikli lõiget 3.

2. Volitatud esindajad tegutsevad artiklis 4 osutatud omavahendite kontrollimise ajal kooskõlas asjaomase liikmesriigi ametnike suhtes kohaldatavate eeskirjadega. Nad kohustuvad hoidma ametisaladust käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimustel.

Komisjon järgib statistilise konfidentsiaalsuse põhimõtet, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 223/2009¹⁹.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määrus (EÜ) nr 223/2009 Euroopa statistika kohta ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1101/2008 (konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta), nõukogu määruse (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ja nõukogu otsuse 89/382/EMÜ, Euratom (millega luuakse Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee) kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 87, 31.3.2009, lk 164).

Volitatud esindaja võib vajaduse korral võtta ühendust võlgnikuga, kuid seda ainult traditsiooniliste omavahendite kontrollimise puhul, ning üksnes nende pädevate asutuste kaudu, kelle omavahendite sissenõudmise menetlust kontrollitakse.

3. Käesoleva määruse alusel mis tahes vormis edastatud või saadud teavet käsitatakse ametisaladusena ning seda kaitstakse nagu muud samalaadset teavet selle liikmesriigi siseriikliku õiguse kohaselt, kus teave on kogutud, ja vastavate liidu institutsioonide suhtes kohaldatavate sätetega.

Esimeses lõigus osutatud teavet võib edastada ainult isikutele, kes liidu või liikmesriikide institutsioonides täidetavate ülesannete tõttu on kohustatud seda teadma, ning seda ei või kasutada ilma selle liikmesriigi eelneva nõusolekuta, kus teave saadi, muul kui käesolevas määrustes sätestatud eesmärgil.

Esimest ja teist lõiku kohaldatakse liidu ametnike ja muude teenistujate ning riikide lähetatud ekspertide suhtes.

4. Komisjon tagab, et volitatud esindajad ja muud tema volitusel tegutsevad isikud järgivad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679,²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001²¹ ning muid isikuandmete kaitset reguleerivaid liidu ja siseriiklikke eeskirju.

Artikkel 6

Kontrolli ettevalmistamine ja juhtimine

1. Komisjon teatab aegsasti kontrollimisest liikmesriigile, kus kontrollimine tehakse, ning põhjendab kontrollimist. Asjaomase liikmesriigi esindajad võivad kontrollimisest osa võtta.

2. Omavahendite kontrolli teevad volitatud esindajad. Töö korraldamiseks loovad kõnealused esindajad vajalikud kontaktid liikmesriigi pädevate asutustega.

3. Omavahendite kontrollimise puhul, millesse komisjon on kaasatud, tagab liikmesriigi määratud talitus töökorralduse ja suhted kontrollimises osalevate talitustega.

4. Omavahendite kohapealset kontrolli teevad volitatud esindajad. Töö korraldamiseks ning talituste ja vajaduse korral kontrollimisega seotud võlgnikega suhtlemiseks seavad kõnealused esindajad enne mis tahes kohapealset kontrolli sisse vajalikud kontaktid asjaomase liikmesriigi määratud ametnikega. Seda liiki kontrollide puhul määratakse pädevus kindlaks dokumendis, milles esitatakse kontrolli eesmärk ja põhjus.

5. Liikmesriigid tagavad, et omavahendite arvutamise, kindlaksmääramise, sissenõudmise ja kättesaadavaks tegemise eest vastutavad talitused või asutused ning asutused, kellele nad on andnud ülesande teha kontrolli, osutavad volitatud esindajatele nende ülesannete täitmisel vajalikku abi.

Omavahendite kohapealse kontrollimise puhul teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni aegsasti nendest isikutest ja nende ametivolitustest, kelle ta on määranud osalema kõnealuses kontrollimises ning osutama volitatud esindajatele nende ülesannete täitmisel vajalikku abi.

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

6. Artiklis 4 osutatud kontrolli, välja arvatud liikmesriikide tehtud kontrolli tulemused tehakse asjaomasele liikmesriigile teatavaks asjakohasel viisil kolme kuu jooksul. Liikmesriik esitab oma seisukoha kolme kuu jooksul alates aruande saamisest. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon konkreetsetes küsimustes siiski paluda asjaomasel liikmesriigil esitada oma seisukoht aruande saamisele järgneva kuu jooksul. Asjaomane liikmesriik võib keelduda vastamast teatega, milles ta põhjendab komisjoni taotlusele vastamisest keeldumist.

Seejärel tehakse kõigile liikmesriikidele teatavaks esimeses lõigus osutatud tulemused ja seisukohad, millele lisatakse otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktides b, c, d ja e osutatud omavahendite kontrollimisega seotud kokkuvõttev aruanne.

Kui traditsiooniliste omavahendite kohapealse kontrollimise või komisjoni osalusel teostatud kontrollimise tulemusena tehakse kindlaks vajadus muuta või parandada andmeid komisjonile saadetud aruannetes või deklaratsioonides, milles käsitletakse omavahendeid, ning vastavad parandused tuleb teha olemasolevasse aruandesse või deklaratsiooni, tuleb need muudatused esitada asjakohaste märkustena selles aruandes või deklaratsioonis.

Artikkel 7

Aruandlus traditsiooniliste omavahendite nõuetega seotud pettusjuhtumite ja eeskirjade eiramise kohta

1. Liikmesriik saadab kahe kuu jooksul pärast iga kvartali lõppu komisjonile kirjelduse nende avastatud pettusjuhtumite ja eeskirjade eiramiste kohta, millega seotud nõuete suurus on üle 10 000 euro otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud traditsiooniliste omavahendite puhul.

Esimeses lõigus osutatud ajavahemiku jooksul esitab iga liikmesriik üksikasjalikud andmed nende pettusjuhtumite ja eeskirjade eiramiste olukorra kohta, millest on komisjonile juba teatatud, kuid millega seoses ei ole varem sissenõudmisest, tühistamisest või sissenõudmisest loobumisest teatatud.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kirjelduste üksikasjad. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

3. Kokkuvõte käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teatistest esitatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 325 lõikes 5 osutatud komisjoni aruandes.

Artikkel 8

Liikmesriikide aruandlus traditsiooniliste omavahendite kontrollimise kohta

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile üksikasjalikud aastaaruanded, milles käsitletakse traditsiooniliste omavahendite nõuetekohase sissenõudmisega seotud kontrolli teostamist ja tulemusi, üldandmeid ja otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom asjakohaste rakendusmääruste kohaldamisest tulenevaid kõige olulisemate probleemidega seotud põhimõttelist laadi küsimusi, eelkõige vaidlustatud nõudeid. Aruanded saadetakse komisjonile asjaomasele eelarveaastale järgneva aasta 1. märtsiks. Nende aruannete alusel koostab komisjon kokkuvõtva aruande, mis tehakse teatavaks kõikidele liikmesriikidele.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega sätestatakse käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud liikmesriikide aastaaruannete vorm. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 9 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusele.

3. Komisjon esitab iga kolme aasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande traditsiooniliste omavahendite kontrollikorra toimimise kohta.

III PEATÜKK

KOMITEE JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 9

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab nõuandekomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 10

Lõppsätted

Määrus (EÜ, Euratom) nr 608/2014 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele ning määruse (EÜ, Euratom) nr 1026/1999 ja määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 sätetele, käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub otsuse 20xx/xxxx/EL, Euratom jõustumise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesoleva määruse sätteid kohaldatakse äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil põhinevate omavahendite suhtes alates teise aasta 1. jaanuarist, mis järgneb selliste siseriiklike sätete kohaldamise alguskuupäevale, millega võetakse üle nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kohta.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja